I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2022/562

ze dne 6. dubna 2022,

kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013 a (EU) č. 223/2014, pokud jde o Akci v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě (CARE)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 175 třetí pododstavec a článek 177 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ([1]),

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ([2]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nedávná vojenská agrese Ruské federace vůči Ukrajině a probíhající ozbrojený konflikt zásadně změnily bezpečnostní situaci v Evropě. V důsledku této vojenské agrese čelí Unie, a zejména její východní regiony, značnému přílivu osob. To představuje další výzvu v době, kdy se ekonomiky členských států stále zotavují z dopadu pandemie COVID-19.

(2) Při řešení migračních výzev jsou již členské státy schopny financovat širokou škálu investic v oblasti svých programů politiky soudržnosti v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a Evropského sociálního fondu (ESF), včetně dodatečných zdrojů uvolněných jako pomoc při oživení pro soudržnost a území Evropy (REACT-EU) pro poskytnutí pomoci při podpoře zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejími sociálními dopady a pro přípravu zeleného, digitálního a odolného oživení hospodářství. Opatření mohou zahrnovat investice v oblasti sociálního začleňování, zdravotnictví, vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení a péče o děti, mimo jiné prostřednictvím investic do infrastruktury, obnovy zanedbaných městských oblastí, akcí pro snížení prostorové a vzdělávací izolace migrantů a zakládání podniků. Členské státy mohou na řešení těchto migračních výzev přesměrovat zbývající zdroje v rámci svých programů. Kromě toho lze k poskytování potravinové a základní materiální pomoci osobám, včetně státních příslušníků třetích zemí, postiženým vojenskou agresí Ruské federace, využít i Fond evropské pomoci nejchudším osobám („FEAD“).

([1]) Stanovisko ze dne 23. března 2022 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

([2]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 24. března 2022 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 4. dubna 2022.

(3) Zatímco dodatečné zdroje uvolněné v rámci REACT-EU se již vyznačují řadou možností flexibility co se týče prováděcích opatření, je nezbytné zvýšit flexibilitu využívání zdrojů EFRR, ESF a FEAD z víceletého finančního rámce na období 2014–2020. S ohledem na naléhavou potřebu řešit migrační výzvy způsobené vojenskou agresí Ruské federace vůči Ukrajině by výdaje na operace zaměřené na řešení uvedených výzev měly být způsobilé ode dne, kdy byla tato agrese zahájena. Kromě toho by měla být u těchto operací zvýšena flexibilita, pokud jde o způsob využívání EFRR a ESF, aby bylo možné rychle využít finanční prostředky, které jsou v programech k dispozici, pokud je daná operace v souladu s operačním programem, který byl případně pozměněn. Tato flexibilita by měla doplňovat již stanovené možnosti doplňkového financování operací. Měla by být rovněž zavedena zjednodušená pravidla ohledně údajů o účastnících těchto operací.

(4) S cílem zajistit, že dotčené osoby budou moci využívat pomoc v rámci FEAD neprodleně, je vhodné umožnit členským státům změnit některé prvky operačních programů podporovaných z tohoto fondu, aniž by bylo nutné přijmout rozhodnutí Komise.

(5) Podpora poskytovaná v rámci politiky soudržnosti by měla doplňovat zejména akce financované z Azylového, migračního a integračního fondu, aby se maximalizoval dopad dostupných finančních prostředků.

(6) Členské státy byly důsledky pandemie COVID-19 postiženy způsobem, jenž nemá obdoby. Celkový dopad této pandemie vyvolal velmi vysoký tlak na rozpočty členských států v důsledku náhlého a významného zvýšení potřebných veřejných investic do jejich systémů zdravotní péče a dalších odvětví jejich ekonomik. Rovněž hrozilo narušení podpory poskytované nejchudším osobám. Došlo tak k výjimečné situaci, kterou bylo třeba řešit prostřednictvím zvláštních opatření.

(7) V zájmu řešení dopadu rozšíření onemocnění COVID-19 byla nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ([3]) a (EU) č. 1303/2013 ([4]) pozměněna nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/460 ([5]) tak, aby umožňovala větší flexibilitu při provádění operačních programů podporovaných z EFRR, ESF a Fondu soudržnosti (dále jen „fondy“) a Evropského námořního a rybářského fondu. Poněvadž se však ještě zhoršily vážné nepříznivé dopady uvedené krize na hospodářství a společnost Unie, byla obě nařízení znovu pozměněna nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/558 ([6]).

Navíc za účelem reakce na dopad krize způsobené onemocněním COVID-19 na nejchudší osoby bylo nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 223/2014 ([7]) pozměněno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/559 ([8]), které zavádí zvláštní opatření pro FEAD zaměřená na řešení šíření onemocnění COVID-19. Uvedené změny poskytly mimořádnou dodatečnou flexibilitu spočívající ve snazší mobilizaci nevyužité podpory z fondů a zjednodušení procesních požadavků spojených s prováděním programů pro řešení potřeby rychlé reakce na bezprecedentní krizi, a členské státy se tak mohly soustředit na nezbytnou reakci na uvedenou krizi. Následná

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 289).

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/460 ze dne 30. března 2020, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013 a (EU) č. 508/2014, pokud jde o specifická opatření pro aktivaci investic do systémů zdravotní péče členských států a do jiných odvětví jejich ekonomik v reakci na šíření onemocnění COVID-19 (investiční iniciativa pro reakci na koronavirus) (Úř. věst. L 99, 31.3.2020, s. 5).

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/558 ze dne 23. dubna 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 1301/2013 a (EU) č. 1303/2013, pokud jde o specifická opatření k zajištění mimořádné flexibility pro využití evropských strukturálních a investičních fondů v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19 (Úř. věst. L 130, 24.4.2020, s. 1).

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 223/2014 ze dne 11. března 2014 o Fondu evropské pomoci nejchudším osobám (Úř. věst. L 72, 12.3.2014, s. 1).

([8]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/559 ze dne 23. dubna 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 223/2014, pokud jde o zavedení zvláštních opatření reagujících na rozšíření onemocnění COVID-19 (Úř. věst. L 130, 24.4.2020, s. 7).

změna nařízení (EU) č. 1303/2013 provedená nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2221 ([9]) uvolnila značné dodatečné zdroje jako REACT-EU s cílem poskytnout pomoc pro podporu zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejími sociálními dopady a pro přípravu zeleného, digitálního a odolného oživení hospodářství.

V rámci téhož balíčku bylo nařízení (EU) č. 223/2014 rovněž změněno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/177 ([10]) s cílem umožnit uvolnění těchto dodatečných zdrojů členskými státy nejchudším osobám v souvislosti s prováděním FEAD.

(8) Zatímco flexibilita a dodatečné zdroje poskytnuté na programové období 2014–2020 pomohly členským státům v jejich úsilí o reakci na krizi a oživení, vznik nových variant koronaviru, zejména varianty omikron, jakož i rozsáhlé zpřísnění omezení v posledním čtvrtletí roku 2021 měly i nadále závažné negativní dopady na ekonomiky a společnosti členských států a bránily normálnímu provádění programů politiky soudržnosti a programů podporovaných z FEAD. Nedávná vojenská agrese Ruské federace a z ní vyplývající migrační toky tyto účinky ještě zhoršily a hrozí, že dále naruší hospodářské oživení Unie. V souladu s možností uvedenou v nařízení (EU) 2020/558 je proto nezbytné stanovit výjimečné prodloužení jednoho z opatření zavedených uvedeným nařízením, konkrétně možnosti použít míru spolufinancování ve výši 100 % stanovenou pro účetní období 2020-2021 na následující účetní období.

(9) S cílem zmírnit zátěž veřejných rozpočtů způsobenou nutností reagovat na krizovou situaci, urychlit provádění programu a umožnit potřebné investice pro oživení regionů by proto členské státy měly mít výjimečnou možnost použít míru spolufinancování ve výši 100 % v programu podporovaném z EFRR, ESF, Fondu soudržnosti nebo FEAD rovněž pro účetní období 2021–2022.

(10) Aby byly dodrženy stropy plateb víceletého finančního rámce pro roky 2022 a 2023, měl by být pro tyto roky stanoven strop pro platby vyplývající z použití 100 % míry spolufinancování v rámci EFRR, Fondu soudržnosti nebo ESF. Platby, které nelze provést v důsledku použití uvedených stropů, by měla Komise vyplatit co nejdříve, v závislosti na dostupnosti finančních prostředků, a to buď se schválením účetní závěrky, nebo prostřednictvím následných plateb. Tyto odložené platby by neměly ovlivnit schválení účetní závěrky ani mít žádný jiný účinek.

(11) Vzhledem k tomu, že použití 100 % míry spolufinancování podstatně neovlivní obsah samotných operačních programů, je vhodné umožnit jeho rychlé provádění, aniž by bylo zapotřebí rozhodnutí Komise, kterým se schvaluje změna finančních tabulek operačního programu ze strany členských států. Členský stát by však měl revidované finanční tabulky oznámit před předložením konečné žádosti o platbu na účetní období. Případné následné změny, včetně hodnot ukazatelů, mohou být provedeny v rámci následné změny programu po skončení účetního období.

(12) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž zavedení flexibilních opatření při poskytování podpory z fondů, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej z důvodu rozsahu či účinků tohoto nařízení může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle.

([9]) Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2020/2221 ze dne 23. prosince 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013, pokud jde o dodatečné zdroje a prováděcí opatření na pomoc při podpoře zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejími sociálními dopady a přípravě zeleného, digitálního a odolného oživení hospodářství (REACT-EU) (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 30).

([10]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/177 ze dne 10. února 2021, kterým se mění nařízení (EU) č. 223/2014, pokud jde o zavedení zvláštních opatření reagujících na krizi související s rozšířením onemocnění COVID-19 (Úř. věst. L 53, 16.2.2021, s. 1).

(13) Nařízení (EU) č. 1303/2013 a (EU) č. 223/2014 by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.

(14) Vzhledem k naléhavé potřebě řešit migrační výzvy způsobené nedávnou vojenskou agresí Ruské federace a přetrvávající krizi v oblasti veřejného zdraví vyplývající z pandemie COVID-19, považuje se za vhodné stanovit výjimku ze lhůty osmi týdnů uvedené v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o EU, Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

(15) Vzhledem k nutnosti umožnit členským státům, aby včas změnily své programy tak, aby mohly využívat 100 % míry spolufinancování pro účetní období 2021–2022, mělo by toto nařízení vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změna nařízení (EU) č. 1303/2013

Nařízení (EU) č. 1303/2013 se mění takto:

1) V článku 25a se vkládá nový odstavec, který zní:

„1a. Odchylně od čl. 60 odst. 1 a čl. 120 odst. 3 prvního a čtvrtého pododstavce lze použít míru spolufinancování ve výši 100 % na výdaje vykázané v žádostech o platbu za účetní období, které začíná 1. července 2021 a končí 30. června 2022, pro jednu nebo více prioritních os v programu podporovaném z EFRR, ESF nebo Fondu soudržnosti.

Odchylně od čl. 30 odst. 1 a 2 a čl. 96 odst. 10 nevyžaduje použití míry spolufinancování ve výši 100 % rozhodnutí Komise o schválení změny programu. Členský stát oznámí Komisi revidované finanční tabulky po schválení monitorovacím výborem. Míra spolufinancování ve výši 100 % se použije pouze tehdy, jsou-li finanční tabulky oznámeny Komisi před předložením konečné žádosti o průběžnou platbu za účetní období, které začíná 1. července 2021 a končí 30. června 2022, v souladu s čl. 135 odst. 2.

Celkové dodatečné platby vyplývající z použití 100 % míry spolufinancování nepřekročí pět miliard EUR v roce 2022 a jednu miliardu EUR v roce 2023.

Komise provede průběžné platby, přičemž použije míry spolufinancování použitelné pro dotčené prioritní osy před oznámením uvedeným v druhém pododstavci. Odchylně od čl. 135 odst. 5 vyplatí Komise dodatečné částky vyplývající z použití 100 % míry spolufinancování po obdržení všech konečných žádostí o průběžnou platbu za účetní období 2021–2022, v případě potřeby na poměrném základě, aby byly dodrženy stropy stanovené ve třetím pododstavci.

Odchylně od čl. 139 odst. 7 se zbývající částky vyplývající z použití 100 % míry spolufinancování, které po schválení účetní závěrky nelze z důvodu dodržení stropů stanovených ve třetím pododstavci vyplatit, vyplatí v roce 2024 nebo později.“

2) V čl. 65 odst. 10 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Odchylně od odstavce 9 jsou výdaje na operace zaměřené na řešení migračních výzev v důsledku vojenské agrese Ruské federace způsobilé ode dne 24. února 2022.“;

3) V článku 98 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„4. Operace zaměřené na řešení migračních výzev způsobených vojenskou agresí Ruské federace mohou být financovány buď z EFRR, nebo z ESF, a to na základě pravidel platných pro druhý z těchto fondů.

V takových případech se uvedené operace plánují v rámci specifické prioritní osy daného druhého fondu, která přispívá k jeho odpovídajícím investičním prioritám.

Pokud je vyžadováno vykazování údajů o účastnících u operací v rámci specifické prioritní osy uvedené v druhém pododstavci, vycházejí tyto údaje z informovaných odhadů a omezují se na celkový počet podporovaných osob a počet dětí mladších 18 let.

Tento odstavec se nepoužije na programy v rámci cíle Evropská územní spolupráce.“

Článek 2

Změna nařízení (EU) č. 223/2014

Nařízení (EU) č. 223/2014 se mění takto:

1) V čl. 9 odst. 4 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„První a druhý pododstavec se použijí rovněž pro účely změny prvků operačního programu, které jsou zaměřeny na řešení migračních výzev způsobených vojenskou agresí Ruské federace.“;

2) V článku 20 se vkládá nový odstavec, který zní:

„1b. Odchylně od odstavce 1 lze použít míru spolufinancování ve výši 100 % na výdaje vykázané v žádostech o platbu za účetní období, které začíná 1. července 2021 a končí 30. června 2022.

Odchylně od čl. 9 odst. 1, 2 a 3 nevyžaduje použití míry spolufinancování ve výši 100 % rozhodnutí Komise o schválení změny programu. Členský stát oznámí Komisi revidované finanční tabulky uvedené v oddíle 5.1 vzorů operačního programu stanovených v příloze I. Míra spolufinancování ve výši 100 % se použije pouze tehdy, jsou-li finanční tabulky oznámeny Komisi před předložením konečné žádosti o průběžnou platbu za účetní období, které začíná 1. července 2021 a končí 30. června 2022, v souladu s čl. 45 odst. 2.“;

3) V čl. 22 odst. 4 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Odchylně od prvního pododstavce jsou výdaje na operace zaměřené na řešení migračních výzev způsobených vojenskou agresí Ruské federace způsobilé ode dne 24. února 2022.“

Článek 3

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 6. dubna 2022.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předsedkyně	*předseda*
R. METSOLA	C. BEAUNE